

Quickscan flora en fauna

Lekoevers Bergambacht

Arnhem, 7 december 2016

Colofon

Titel	: Quicksan flora en fauna
Subtitel	: Lekoevers Bergambacht
Projectnummer	: 16.121
Datum	: 7 december 2016
Veldonderzoek	: R. Raaijmakers
Auteur(s)	: R. Raaijmakers
Goedgekeurd door	: T. Kooij
Opdrachtgever	: RHO adviseurs B.V.
Contactpersonen	: Mw. I. Dekker, Dhr. R. Schram

Bezoekadres	: Tivolilaan 205
Postbus	: 2
Postcode	: 6800 AA Arnhem
Telefoon	: 026-8454583

info@ekoza.nl
www.ekoza.nl

Ekoza is lid van het Netwerk Groene Bureaus: www.netwerkgroenebureaus.nl

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
2.	Wettelijk kader	5
2.1	Flora- en faunawet	5
2.2	Natuurbeschermingswet 1998	8
2.3	Natuurnetwerk Nederland	9
3.	Gebiedsbeschrijving	11
3.1	Gebiedsbeschrijving	11
3.2	Voorgenomen ingreep	13
4.	Onderzoeksmethode	14
4.1	Bronnenonderzoek	14
4.2	Veldonderzoek	14
4.3	Uitwerking en rapportage	14
5.	Resultaten	16
5.1	Gebiedsbescherming	16
5.1.1	Natura 2000	16
5.1.2	Natuurnetwerk Nederland	17
5.2	Soortenbescherming (Flora- en faunawet)	19
5.2.1	Grondgebonden zoogdieren	19
5.2.2	Vleermuizen	20
5.2.3	Vogels	21
5.2.4	Reptielen, amfibieën en vissen	22
5.2.5	Flora	23
5.2.6	Ongewervelden	25
6.	Conclusies en aanbevelingen	26
6.1	Gebiedsbescherming	26
6.2	Soortbescherming	26
6.2.1	Grondgebonden zoogdieren	26
6.2.2	Vleermuizen	26
6.2.3	Vogels	27
6.2.4	Reptielen, amfibieën en vissen	27
6.2.5	Flora	27
6.2.6	Ongewervelden	27
Bronnen		28
Literatuur		28
Websites		28

1. Inleiding

Er zijn plannen om de haven van Bergambacht aan de Lekdijk-Oost te ontwikkelen tot overnachtingsplaats voor binnenvaartschepen. Als gevolg hiervan zijn er ook plannen ontstaan om enkele aanpassingen te doen aan en op het bedrijventerrein aan de Lekdijk-Oost (nr. 7 t/m 15) dat ligt aan deze haven. Voor de uitvoering van deze aanpassingen, is een wijziging van het bestemmingsplan nodig.

Eén van de haalbaarheidsstudies die hiervoor dient te worden uitgevoerd is toetsing aan de natuurwet- en regelgeving. Veel dieren en planten zijn door de Flora- en faunawet beschermd. Om inzichtelijk te krijgen of voor het uitvoeren van de werkzaamheden een ontheffing noodzakelijk is in het kader van de Flora- en de faunawet, is het nodig om te weten of er beschermde dieren en/of planten op het terrein voorkomen.

Mogelijk liggen er beschermde natuurgebieden in de directe omgeving van het terrein waarop de ingreep effect kan hebben. Dit is van belang te weten in verband met de Natuurbeschermingwet.

RHO adviseurs B.V. die een herziening moet schrijven voor het bestemmingsplan, heeft Ekoza gevraagd een quickscan flora en fauna uit te voeren. De voorliggende rapportage beschrijft de resultaten van deze quickscan. Het betreft een beoordeling van de huidige en potentiële aanwezigheid van beschermde soorten planten en dieren op de onderzoeklocatie en de te verwachten effecten van de voorgenomen ingreep op beschermde soorten en gebieden.

De quickscan vindt plaats op grond van bronnenonderzoek en een terreinbezoek. Tijdens het terreinbezoek wordt een inschatting gemaakt welke soorten voor kunnen komen en welke soorten op voorhand uit te sluiten zijn. Hierbij speelt ook de ingreep een belangrijke rol. Deze quickscan is een momentopname en kan slechts in beperkte mate uitsluitel geven over de afwezigheid van soorten. Dit onderzoek betreft geen volledige veldinventarisatie. Mochten er effecten te verwachten zijn van de werkzaamheden op beschermde soorten die mogelijk aanwezig zijn, dan wordt een nader onderzoek geadviseerd.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staat het wettelijke kader uiteengezet, waaraan getoetst dient te worden. Hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van het onderzoeksgebied en de voorgenomen ingrepen. Hoofdstuk 4 geeft een korte beschrijving van de onderzoeksmethode. In hoofdstuk 5 worden de resultaten van het onderzoek besproken. Ten slotte worden in hoofdstuk 6 de conclusies en aanbevelingen gegeven.

2. Wettelijk kader

In dit hoofdstuk wordt in het kort het wettelijk kader en de toepassing op ruimtelijke ontwikkelingen beschreven. Bij de bescherming van natuur in Nederland wordt onderscheid gemaakt tussen soortenbescherming en gebiedsbescherming. De soortbescherming is geregeld in de Flora- en faunawet en de gebiedsbescherming in de Natuurbeschermingswet. Hoewel het geen wetgeving maar beleid betreft, is in dit hoofdstuk ook een paragraaf over het Natuurnetwerk Nederland (NNN; voorheen de Ecologische Hoofdstructuur) opgenomen.

2.1 Flora- en faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet vormt het wettelijke kader voor bepalingen die voorheen in verschillende wetten waren opgenomen, zoals de Vogelwet, de Jachtwet, de Wet bedreigde uitheemse diersoorten en een deel van de Natuurbeschermingswet (soortbescherming). Tevens is de Flora- en faunawet het nationale wettelijke kader waarin de bepalingen van EU-richtlijnen op het gebied van natuurbescherming (soorten) zijn omgezet naar nationaal recht. Doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de planten- en diersoorten die in het wild voorkomen. Hiertoe is een groot aantal plant- en diersoorten beschermd. In principe mogen er geen handelingen worden uitgevoerd die schadelijk zijn voor de soort. Van de verbodsbepalingen is onder bepaalde voorwaarden een ontheffing mogelijk. Voor alle soorten geldt er een 'zorgplicht': een ieder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende planten en dieren.

Verbodsbepalingen volgens de Flora- en faunawet:

- Artikel 8:* Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9:* Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10:* Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11:* Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- Artikel 12:* Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Daarnaast is *artikel 13* eventueel nog van belang in verband met verplaatsen van soorten. Het vervoeren en onder zich hebben van beschermde inheemse soorten is verboden.

Zorgplicht volgens de Flora- en faunawet:

Artikel 2:

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Algemene Maatregel van Bestuur

Middels een Algemene Maatregel van Bestuur is de regelgeving rond de Flora- en faunawet nader ingevuld. Het belangrijkste gevolg is dat de procedures bij ruimtelijke ingrepen en bij bestendig gebruik en beheer aanzienlijk eenvoudiger worden, aangezien voor de meest algemene soorten er een vrijstelling van de verbodsbepalingen komt (voor onder meer ruimtelijke ingrepen en bestendig gebruik en beheer). Bij het toepassen van de Flora- en faunawet wordt voortaan een onderscheid gemaakt in drie categorieën van beschermde soorten:

Tabel 1: De algemene beschermde soorten waarvoor ten aanzien van activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en bestendig gebruik en beheer een vrijstelling zonder nadere voorwaarden geldt.

Tabel 2: De bedreigde beschermde soorten: voor een aantal soorten planten en dieren geldt een strikter beschermingsregime. Omdat ze in Nederland als bedreigd worden beschouwd. Vrijstelling geldt als op basis van een goedgekeurde gedragscode wordt gewerkt. Ontheffing kan worden verleend als geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Tabel 3: De strikt beschermde soorten: alle vogelsoorten alsmede plant- en diersoorten die vermeld staan in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn of bij Algemene Maatregel van Bestuur zijn aangewezen als bedreigde soorten (genoemd in Bijlage 1 van het betreffende besluit). Voor bestendig gebruik en beheer geldt ook voor deze soorten een vrijstelling ten aanzien van de verbodsbepalingen in artikelen 8, 9, 11 en 12, mits men werkt op basis van een door de minister goed gekeurde gedragscode. Voor het overtreden van verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen is voor aangewezen bedreigde soorten altijd een ontheffing op grond van artikel 75 van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Ontheffing kan alleen worden verleend als er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is, er sprake is van een in de wet genoemde reden van openbaar belang en er geen afbreuk worden gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Vogels: Vogels vallen onder hetzelfde beschermingsregime als de tabel 3 van de Flora- en faunawet en mogen in de broedtijd niet verstoord worden. Hiervoor is geen ontheffing mogelijk. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Dit omdat het broedseizoen van soort tot soort en van jaar tot jaar kan verschillen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode van 15 maart tot 15 juli worden aangehouden. Het gaat erom dat er geen broedgevallen aanwezig zijn.

Daarnaast zijn er een aantal vogelsoorten die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken en zijn jaarrond beschermd. Deze soorten staan vermeld in categorie 1 t/m 4 van de 'Aangepaste lijst van jaarrond beschermde vogelnesten' (ministerie van EL&I, 2009).

Soort	Categorie vaste nesten	Verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het gehele seizoen
steenuil	1	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
gierzwaluw, huismus, roek	2	Nesten van koloniebroeders die elke broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
grote gele kwikstaart, kerkuil, oehoe, ooievaar, slechtvalk	3	Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elke broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar
boomvalk, buizerd, havik, ransuil, sperwer, wespandief, zwarte wouw	4	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Als een jaarrond beschermd nest aanwezig is die door de ingreep zal verdwijnen, dan is een ontheffing noodzakelijk.

In de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' worden soorten aangegeven uit categorie 5:

Blauwe reiger	Ekster	Kleine bonte specht	Tapuit
Boerenwaluw	Gekraagde roodstaart	Kleine vliegenvanger	Torenvalk
Bonte vliegenvanger	Glanskop	Koolmees	Zeearend
Boomklever	Grauwe vliegenvanger	Kortsnavelboomkruiper	Zwarte kraai
Boomkruiper	Groene specht	Oeverwaluw	Zwarte mees
Bosuil	Grote bonte specht	Pimpelmees	Zwarte roodstaart
Brilduiker	Hop	Raaf	Zwarte specht
Draaihals	Huiswaluw	Ruigpootuil	
Eidereend	IJsvogel	Spreeuw	

De nesten van deze soorten zijn in principe buiten het broedseizoen niet beschermd.

Dit zijn nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

De soorten uit categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn de nesten niet jaarrond beschermd.

Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Als een jaarrond beschermd nest is aangetroffen en deze door de ingreep zal verdwijnen, is altijd een omgevings-check nodig. Een deskundige moet vaststellen of er voldoende gelegenheid is voor de soort om zelfstandig een vervangend nest te vinden in de omgeving. Is dit niet het geval? Dan moet, voor zover mogelijk, een alternatief nest worden aangeboden. Is dat ook niet mogelijk? Dan moet alsnog een ontheffing worden aangevraagd.

2.2 Natuurbeschermingswet 1998

Het Natura 2000-netwerk is opgesteld ter bescherming van belangrijke habitatten en soorten in Europa. De wettelijke basis voor de Natura 2000-gebieden zijn de Vogel- en Habitatrichtlijnen (www.eea.europa.eu). In Nederland is de gebiedsbescherming geregeld in de Natuurbeschermingswet. Gebieden die worden aangewezen en beschermd op basis van de Natuurbeschermingswet zijn:

- Natura-2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijn)
- Beschermde natuurmonumenten
- Gebieden die de Minister van EZ aanwijst ter uitvoering van verdragen of andere internationale verplichtingen (met uitzondering van verplichtingen op grond van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn), zoals Wetlands.

Om schade aan de natuurwaarden waarvoor Natura 2000-gebieden zijn aangewezen, te voorkomen, bepaalt de wet dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitatten kunnen verslechteren of die een verstoring effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000 gebieden.

Activiteiten en projecten binnen een Natura 2000-gebied kunnen vergunningsplichtig zijn. Ook activiteiten en projecten buiten een Natura 2000-gebied kunnen vergunningsplichtig zijn, omdat de wet ook een zogenaamde externe werking kent. Als een activiteit die buiten een beschermd gebied plaats zal vinden, negatieve gevolgen kan hebben voor dat gebied, moet deze beoordeeld worden. Hierbij moeten ook cumulatieve effecten worden betrokken. Dit kan betekenen dat een plan of handeling op zich geen significant effect veroorzaakt maar in combinatie met andere handelingen of plannen wel. Ook dan is een vergunning noodzakelijk.

Het bevoegd gezag voor de verlening van de Natuurbeschermingswetvergunning is Gedeputeerde Staten van de provincie waarin het Natura 2000-gebied ligt.

Er zijn een drietal situaties mogelijk:

- *Zeker geen negatief effect*
Geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet nodig.
- *Mogelijk negatief effect maar zeker geen significant negatief effect*
Verslechterings- en verstoringstoets, afhankelijk van de uitkomst wordt al dan niet een vergunning verleend.
- *Kans op een significant negatief effect.*
Passende beoordeling (zwaardere procedure), Afhankelijk van de uitkomst wordt al dan niet een vergunning verleend. Aan deze vergunning zullen voorschriften en beperkingen, bijvoorbeeld compensatie, verbonden zijn.

Bij een kans op negatieve effecten is het aan te raden om in een vroeg stadium met het bevoegd gezag te overleggen over de te volgen procedure.

Programmatische Aanpak Stikstof

Op 1 juli 2015 is de Natuurbeschermingswet gewijzigd en is de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) in werking getreden. De depositie van stikstof is een van de belangrijkste belemmeringen om de Europese natuurdoelen te halen. Stikstofdepositie leidt tot vermeting en/of verzuring van de bodem. In natuurgebieden kan dit negatieve effecten hebben op de aanwezige, beschermde flora en fauna.

De PAS combineert twee manieren om de natuurdoelen van Natura 2000 zeker te stellen:

- Het blijvend laten dalen van de stikstofdepositie door het nemen van maatregelen aan de bron;
- Het uitvoeren van herstelmaatregelen voor stikstofgevoelige natuur.

De Pas bepaalt ook dat een deel van de daling van de stikstofdepositie mag worden ingezet voor nieuwe projecten of projecten waarin uitbreiding van bestaande stikstofemissie aan de orde is. Dit wordt ontwikkelingsruimte genoemd. Op deze manier blijft de stikstofdepositie dalen, terwijl er ook ruimte is voor de gewenste economische ontwikkeling.

Met de inwerkingtreding van het PAS geldt alleen nog een vergunningplicht voor activiteiten die meer dan 1 mol stikstofdepositie per hectare per jaar geven op een stikstofgevoelig Natura 2000-gebied. Bij een stikstofdepositie tussen de 0,05 mol en 1 mol N/ha/j bestaat er een meldingsplicht.

2.3 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland werd voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd. Het doel van het Natuurnetwerk Nederland is om een samenhangend netwerk te creëren van kwalitatief hoogwaardige natuurgebieden en natuurrijke cultuurlandschappen. Het huidige netwerk bestaat voor het merendeel uit Natura 2000-gebieden, de beschermde natuurmonumenten en andere bestaande natuurgebieden. Daarnaast worden natuurgebieden uitgebreid, nieuwe natuurgebieden ontwikkeld en ecologische verbindingzones aangelegd.

Onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland zijn Ecologische Verbindingszones (EVZ), die natuurgebieden met elkaar verbinden om het migreren van dieren en planten tussen natuurgebieden mogelijk te maken.

De provincies zijn sinds 2014 verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Binnen het Natuurnetwerk Nederland geldt de “nee, tenzij”-benadering. Dit houdt in dat bestemmingswijziging en de uitvoering van bepaalde plannen niet mogelijk zijn als daarmee de wezenlijke kenmerken of natuurwaarden van het gebied significant worden aangetast, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. De initiatiefnemer moet onderzoek laten verrichten, om te kunnen bepalen of de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied significant worden aangetast.

Nieuwe wet Natuurbescherming 2017

Op 1 januari 2017 treedt de Wet natuurbescherming in werking. Deze nieuwe wet vervangt de huidige Natuurbeschermingswet, de Flora- en faunawet en de Boswet. Met deze wet worden verantwoordelijkheden voor natuur van het Rijk overgedragen aan de provincies. Het Rijk hanteert voor de voorbereiding en invoering van de wet een krappe planning. De provincie Zuid-Holland kiest daarom voor een gefaseerde uitwerking van de provinciale verantwoordelijkheden. In de eerste fase (voor 1 januari 2017) worden alle besluiten genomen die cruciaal zijn om de wet uit te voeren. In 2017 worden de overige Zuid-Hollandse onderdelen van de wet samen met belangenpartijen uitgewerkt. Dan wordt de Beleidsvisie Groen geactualiseerd en wordt uitgewerkt hoe de provincie invulling gaat geven aan de nieuwe provinciale verantwoordelijkheid voor de bescherming van planten en dieren. In de uitwerking wordt samengewerkt met de andere provincies. Vanwege efficiency en omdat natuur zich niet aan grenzen houdt.

3. Gebiedsbeschrijving

3.1 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied betreft de “Lekoevers” en is een buitendijks gelegen bedrijventerrein aan de Lekdijk- Oost in Bergambacht (Gemeente Krimpenerwaard). Hier zijn een aantal bedrijven gevestigd die afhankelijk zijn van de transportmogelijkheden van de rivier de Lek (figuur 1). Het betreft o.a. : een op- en overslagbedrijf, zand- en grindhandel en een diervoederproductiebedrijf. Op het terrein staan voornamelijk opslagloodsen en er is een (deels overdekte) laad- en loskade voor binnenvaartschepen.

Figuur 1. Globale ligging van het plangebied (Bron: www.bing.com/maps)

Het bedrijventerrein is bijna volledig verhard met asfalt. Aan de oostkant bevindt zich nog een braakliggend terrein dat deels verhard is en deels bestaat uit kaal zand, de randen zijn begroeid met wat algemene ruigtevegetatie als braam, riet en wilgopslag. Ten noorden van dit braakliggend terrein bevindt zich een woonhuis met bijbehorende tuin. Op de hoek van de tuin grenzend aan de toegang tot het braakliggende terrein staan nog enkele bomen. Aan de noord-, oost- en westzijde van het braakliggende terrein loopt een met riet en wilg begroeide ondiepe sloot. De begrenzing van het plangebied en meer detail is te zien op de luchtfoto in figuur 2.

De kade aan de zuidwestzijde is tot aan enkele meters voorbij de overdekte kade volledig verhard en de beschoeiing bestaat uit afgestorte damwandprofielen. Voorbij de overdekte loskade is de kade niet meer volledig verhard en is het talud door verwerking deels ingestort.

Figuur 2. Begrenzing van het plangebied en een overzicht in meer detail (Bron: Rho adviseurs BV)

De loskade die begint ten oosten van de veerstoep Bergstoep-Streefkerk ligt aan een haven die is gesitueerd in een kreek van de rivier de Lek. Voor een impressie van het plangebied Lekoevers aan de hand van foto's zie figuur 3.

Ten zuiden van deze haveninham ligt een stuk uiterwaarden dat behoort tot de EHS en bekend staat als "het nieuwe land" De Gorzen.

Deze uiterwaarden staan deels onder invloed van het getij en grenzen aan een strekdam van de rivier de Lek.

Dit gebied ligt buiten het plangebied en is daarom ook niet meegenomen in het onderzoek, wel zal een aantal keer naar de voor dit gebied uitgevoerde onderzoeken worden verwezen. Grenzend aan de haven en op de plaats van De Gorzen, heeft Rijkswaterstaat een overnachtingshaven voor de binnenscheepvaart gepland; genaamd "Overnachtingsplaatsen Beneden-Lek". Voor de realisatie van dit plan zal een groot deel van De Gorzen afgegraven worden om ruimte te creëren voor 8 ligplaatsen. De Gorzen is onderdeel van de EHS en zal daarom elders gecompenseerd worden. Voor de uitvoering van deze plannen heeft al nader onderzoek plaatsgevonden voor een aantal potentiële voorkomende soorten, daarbij is ook de haven, loskade en kreek onderzocht, meer hierover bij het bronnenonderzoek in paragraaf 4.1 en de resultaten in hoofdstuk 5.

Figuur 3. Impressie van het plangebied; noordkant aan de Lekdijk Oost (linksboven) braakliggend terrein aan oostkant (rechtsboven) talud en overdekte loskade zuidkant (midden) loskade zuidwestkant en veerstoep (onder).

3.2 Voorgenomen ingreep

De beoogde ontwikkeling van het bedrijventerrein bestaat uit:

- Verlengen van de damwand en het opvullen van de ruimte achter de damwand;
- Realisatie van een opslagloods op het braakliggende terrein op het noordoostelijke deel (braakliggend terrein) van het plangebied;
- Het verwijderen van de overkapping boven de loskade.

4. Onderzoeksmethode

Het onderzoek bestaat uit twee delen. Voor het onderzoek is begonnen met een literatuurstudie, gevolgd door een veldonderzoek in het plangebied.

4.1 Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek gaat uit van bestaande en beschikbare gegevens. Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen, is o.a. gebruik gemaakt van websites van Sovon, Ravon, Floron en de Zoogdierverseniging en zijn verspreidingsatlassen van verschillende soortgroepen geraadpleegd, zoals bijvoorbeeld 'De amfibieën en reptielen van Nederland' (Creemers, 2009) en de Atlas van de Nederlandse zoogdieren (Broekhuizen, 2016).

Voor het gebied "De Gorzen", dat direct grenst aan het plangebied zijn al eerder een ecologische quickscans (natuurtoetsen) gedaan (Bureau Waardenburg, 2010 & CSO, 2012) en is voor een aantal soortgroepen nader onderzoek gedaan (Ekoza, 2014). Tevens is voor de plannen daar een Milieu Effect Rapportage (M.E.R.) opgesteld (Rijkswaterstaat, 2014) en een natuurcompensatieplan opgesteld (Rijkswaterstaat, 2015). Omdat de haven aan de zuidzijde van het plangebied hieraan grenst, zijn deze rapportages bekeken voor het bronnenonderzoek.

4.2 Veldonderzoek

De onderzoeklocatie is eenmaal bezocht op maandag 3 oktober 2016. Het was een heldere zonnige dag, droog met matige wind (3 Bft.) en een gemiddelde temperatuur van 14 graden. Het veldwerk voor dit onderzoek is uitgevoerd in de vorm van een quickscan. Er is zowel (globaal) gekeken naar de daadwerkelijk aanwezige flora en fauna als naar de mogelijke waarden die het gebied herbergt in andere tijden van het jaar die tijdens een eenmalig bezoek niet kunnen worden vastgesteld.

Tijdens het terreinbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van nesten, holen, uitwerpselen, haren, etc. Aan de hand van literatuurgegevens en veldbezoek wordt een inschatting gemaakt van het voorkomen van beschermde natuurwaarden en de mogelijke invloed van de werkzaamheden op deze waarden.

4.3 Uitwerking en rapportage

Bij de bescherming van natuur in Nederland wordt onderscheid gemaakt tussen gebiedsbescherming en soortenbescherming. De gebiedsbescherming is geregeld in de Natuurbeschermingswet; Natura 2000, Nationaal Natuur Netwerk (voorheen EHS) en de soortbescherming in de Flora- en faunawet.

In voorliggende rapportage komen de volgende onderdelen aan bod:

Oriëntatiefase toets Natuurbeschermingswet 1998 (gebiedsbescherming)

Voorliggend onderzoek beschrijft de oriëntatiefase van de toetsing aan deze wet.

In een oriënterend onderzoek worden o.a. de onderstaande vragen beantwoord:

1. Ligt de ingreeplocatie in de nabijheid van een gebied beschermd volgens de natuurbeschermingswet 1998 (bv. Natura 2000), of ligt er een natuurgebied binnen de invloedssfeer van de ingreeplocatie, zodat externe en/of cumulatieve effecten te verwachten zijn.
2. Wat zijn de mogelijke negatieve en/of positieve effecten van de voorgenomen ingrepen op de instandhoudingdoelstellingen van het natuurgebied in kwestie.
3. Kunnen deze effecten:
 - a. verstorend zijn voor kwalificerende soorten
 - b. leiden tot een verslechtering van de kwaliteit van de kwalificerende habitatten
 - c. significant negatief zijn voor het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen

Hieruit volgt of er een vergunning op grond van de natuurbeschermingswet is vereist. Het wel of niet afgeven van een vergunning wordt beoordeeld door middel van een verstorings- of verslechteringstoets of een passende beoordeling.

Toetsing aan de Flora- en faunawet (soortbescherming)

Onderzocht wordt of de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet worden overtreden, een ontheffing noodzakelijk is en of daaruit voortvloeiende verplichtingen in de vorm van mitigatie of compensatie noodzakelijk zijn. Hierbij is onderscheidt gemaakt in tabel 1 soorten en de tabel 2 en 3 soorten van de Flora- en faunawet.

Voor de tabel 1 soorten geldt een algehele vrijstelling voor het overtreden van enkele verbodsbepalingen wanneer sprake is van bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik of van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht (zie paragraaf 2.1).

Voor tabel 2 soorten, en bij bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke ontwikkelingen en inrichting is het mogelijk om met een door het ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode te werken. Als de beschreven maatregelen van een goedgekeurd gedragscode in acht worden genomen, is een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet niet noodzakelijk.

Tabel 3 soorten en vogels zijn strikt beschermd. Indien er verbodsartikelen overtreden gaan worden is een ontheffing nodig.

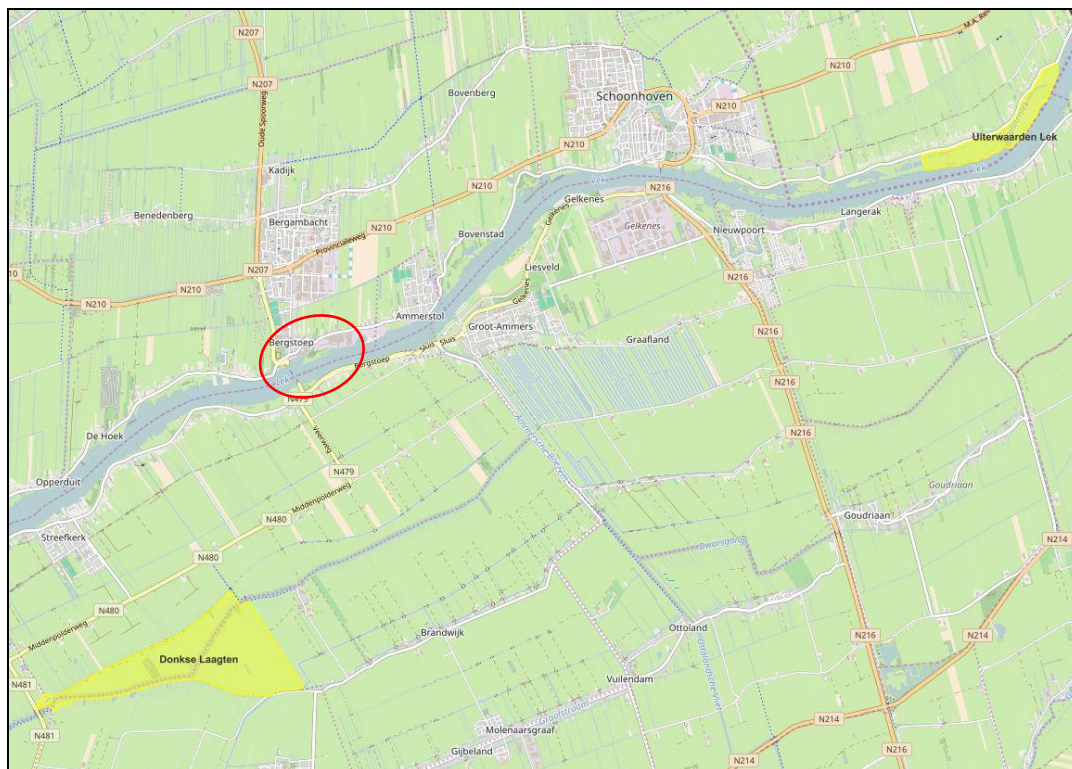
5. Resultaten

De werkzaamheden welke worden uitgevoerd kunnen zowel effect hebben op beschermde gebieden als op beschermde soorten. Aan de hand van literatuurgegevens en het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt van het voorkomen van beschermde natuurwaarden en de mogelijke invloed van de werkzaamheden op deze waarden.

5.1 Gebiedsbescherming

5.1.1 Natura 2000

Het plangebied ligt op ongeveer 3,3 km afstand van Natura 2000-gebied *Donkse Laagten* en op 8,3 km afstand van de Natura 2000-gebied *Uiterwaarden Lek* (zie figuur 4).

Figuur 4. Plangebied (rood) ten opzichte van Natura 2000-gebieden *Donkse Laagten* en *Uiterwaarden Lek* (geel) (bron: www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/).

Donkse Laagten

De *Donkse Laagten* is een Vogelrichtlijngebied in de Alblasserwaard, dat bestaat uit vochtige en natte graslanden. Het gebied is van betekenis als foerageergebied en slaapplek voor de Kolgans, die zowel in het gebied zelf als in de omgeving naar voedsel zoekt. Als weidevogelgebied heeft het gebied vooral een regionale betekenis. In botanisch opzicht zijn de aanwezige Dotterbloemhooilanden en het Blauwgrasland van betekenis.

Uiterwaarden Lek

Het Natura 2000-gebied *Uiterwaarden Lek* bestaat uit een aantal terreinen in het stroomdal van de Lek tussen Vianen en Schoonhoven. Het gaat om de *Willige Langerakse Waard* en het nabij gelegen schiereiland *De Bol* op de noordoever van de rivier (provincie Utrecht) en de *Koekoeksche Waard* en de *Kersbergsche- en Achthovensche Uiterwaarden*, met daarin het terreintje *Luistenbuul*, op de zuidoever (provincie Zuid-Holland). Gezamenlijk bevatten deze terreinen de best ontwikkelde stroomdalgraslanden langs de Lek, een prioritair habitatype waarvoor ons land grote internationale verantwoordelijkheid draagt.

Effectenbeoordeling

Verstoring of nadelige gevolgen voor de Natura2000-gebieden *Donkse Laagten* en *Uiterwaarden Lek* en hun habitatrichtlijntypen en -soorten is, gezien de afstand tot het plangebied (respectievelijk 3,3 en 8,3 km) en de uit te voeren werkzaamheden, niet te verwachten.

In het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) vindt geen negatief effect plaats; stikstofgevoelige habitattypen komen alleen voor in het Natura2000-gebied *Uiterwaarden Lek*, dat op meer dan 8 kilometer van het plangebied ligt. De voorgenomen werkzaamheden zullen niet leiden tot een extra uitstoot van stikstof in de exploitatiefase. In de aanlegfase zijn de werkzaamheden en daarmee de uitstoot dusdanig gering dat er geen negatieve effecten te verwachten zijn.

Er worden geen (significant) negatieve effecten verwacht van de geplande werkzaamheden op de Natura 2000-gebieden: *Donkse Laagten* en *Uiterwaarden Lek*.

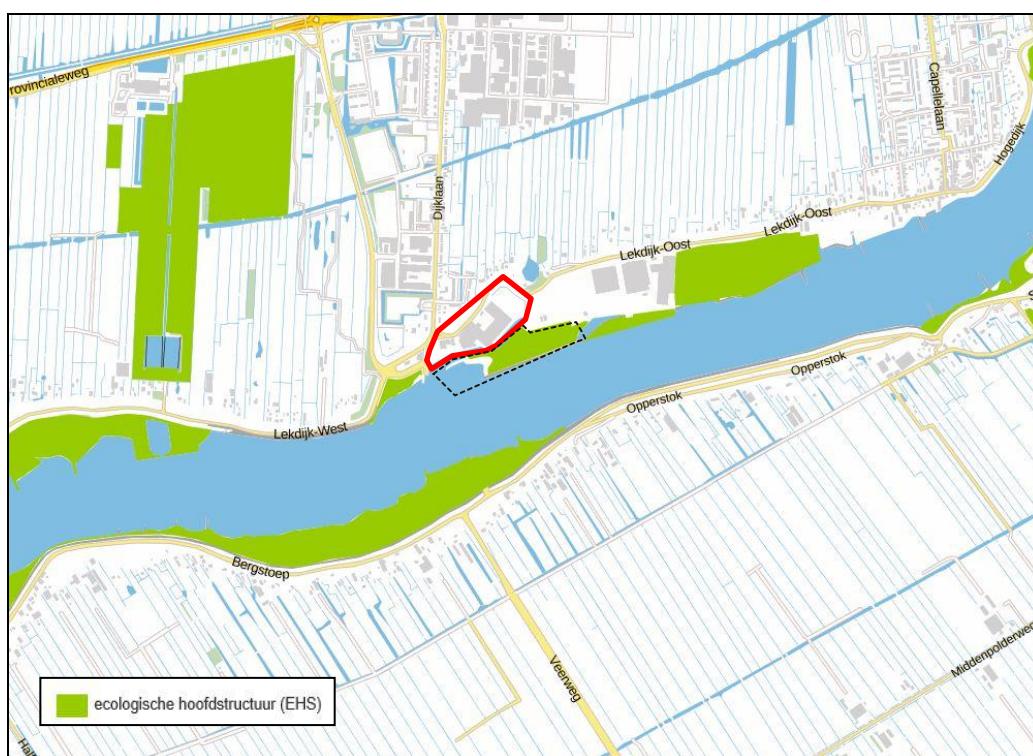
5.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland.

De duinen, rivieren, deltawater en de natuurgebieden in het veenweidegebied zijn de grote dragers van de biodiversiteit in Zuid-Holland. Het belangrijkste instrument om de biodiversiteitsdoelen te bereiken is de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De provincie heeft de ambitie om de EHS uiterlijk in 2027 gerealiseerd te hebben. De EHS bestaat uit een robuust, kwalitatief hoogwaardig en samenhangend netwerk van bestaande bos- en natuurgebieden, landgoederen, nieuwe natuurgebieden, ecologische verbindingen, groot rijkswater en de Noordzee. Bij het ontwikkelen van nieuwe natuurgebieden is prioriteit gegeven aan gebieden die substantieel bijdragen aan de internationale natuur- en waterdoelen op grond van de Vogel- en Habitatrichtlijn (Natura 2000) en de Kaderrichtlijn Water (KRW).

De EHS wordt goed beheerd en valt onder categorie 1: *gebieden met bijzondere kwaliteit*. Het gaat om gebieden met *hoge en specifieke natuurwaarden* (Natura 2000 en EHS) en *cultuurhistorische kroonjuwelen* (gebieden met een landschappelijke of cultuurhistorische waarde). Ruimtelijke ontwikkelingen in en direct grenzend aan de categorie '*gebieden met bijzondere kwaliteit*' zijn alleen mogelijk voor zover ze bijdragen aan de kwaliteit hiervan.

Het plangebied ligt buiten het Natuurnetwerk (EHS) van Zuid-Holland (figuur 5).

Figuur 5. Plangebied (rood) ten opzichte van het Natuurnetwerk (EHS) van Zuid-Holland (lichtgroen) en EHS-natuurgebied “De Gorzen” dat zal verdwijnen voor de realisatie van de overnachtingsplaatsen (stippellijn) (Bron: www.ruimtelijkeplannenzuidholland.nl).

Effectenbeoordeling

Het plangebied ligt niet in de Ecologische hoofdstructuur (EHS) van Zuid-Holland. Het beleid kent echter ook een externe werking voor direct aangrenzende gebieden van de EHS. Het ten zuiden van het plangebied gelegen natuurterrein *De Gorzen* behoort tot de EHS. Rijkswaterstaat wil op deze plaats een overnachtingsplaats voor binnenvaartschepen aanleggen. Dit plan staat bekend onder de naam “Overnachtingsplaatsen Beneden-Lek”. Voor de uitvoering van dit plan zal het natuurterrein *De Gorzen* moeten verdwijnen, daarmee verdwijnt 2,95 hectare aan oppervlakte EHS. In een natuurcompensatieplan is hier 3,61 hectare aan compensatienatuur tegenovergesteld en is het natuurterrein volledig gecompenseerd (Natuurcompensatieplan Overnachtingsplaatsen Beneden-lek, RWS, 2015). De geplande werkzaamheden hebben geen negatief effect op het Natuurnetwerk Nederland (EHS).

5.2 Soortenbescherming (Flora- en faunawet)

Er is een bronnenonderzoek verricht naar het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied en in de directe omgeving van het plangebied. Doormiddel van het veldbezoek is een inschatting gemaakt van de te verwachte beschermde soorten in het plangebied. Daarna is onderzocht welke effecten de werkzaamheden kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten.

Voor de tabel 1 soorten van de Flora- en faunawet geldt een algehele vrijstelling voor het overtreden van enkele verbodsbepalingen en wanneer sprake is van bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik of van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Voor alle voorkomende flora en fauna, beschermd of niet, geldt te allen tijde steeds de zorgplicht.

5.2.1 Grondgebonden zoogdieren

Bronnenonderzoek

Binnen het plangebied kunnen een aantal algemene soorten zoals: bruine rat, bunzing, egel, haas, huismuis, huisspitsmuis, veldmuis en woelrat voorkomen (Mostert K. & J. Willemse, 2008).

Enkele zwaar beschermde soorten zoals bever en waterspitsmuis, die mogelijk van de haven gebruik maken en in de omgeving zijn waargenomen, zijn in 2014 nader onderzocht in verband met de aanleg van de eerder genoemde overnachtingsplaatsen Beneden-Lek (Ekoza-rapport 14.084, 2014). Deze soorten zijn toen niet aangetroffen en worden ook niet verwacht.

Veldonderzoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van (zwaarder beschermde) grondgebonden zoogdieren waargenomen. Algemene soorten zoals hierboven vernoemd kunnen voorkomen. Het plangebied biedt geen geschikt habitat voor middel- of zwaar beschermde grondgebonden zoogdieren. Bever en waterspitsmuis zijn gebonden aan water. De waterspitsmuis komt voor in en langs schoon, niet te voedselrijk, vrij snel stromend tot stilstaand water met een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers. Hij komt voor bij beken, rivieren, sloten, plassen en daar waar grondwater opwelt. Ook wordt hij veelvuldig aangetroffen langs de binnenduinrand, natuurlijke duinmeren en kunstmatige infiltratiegebieden. De waterspitsmuis komt alleen daar voor waar bodembedekkende vegetatie aanwezig en waar binnen een straal van 500 meter water is te vinden. Bovendien moet er in de oevers voldoende schuilmogelijkheid zijn waar de waterspitsmuis zich kan terugtrekken om zijn prooi op te eten (Zoogdierverseniging).

Bevers komen voor in het overgangsgebied tussen land en water zoals moerassen, langs beken, rivieren en meren. De bever heeft een voorkeur voor rustige rivieren en meren omzoomd door broekbossen met bomen als wilg en es. De aanwezigheid van bossen op de oevers is een vereiste; (open of rotsige oevers worden gemedend). De bever kan door middel van het bouwen van dammen en het omknagen van bomen en struiken een grote invloed op

zijn leefomgeving hebben. Er is geen voorkeur voor stromend of stilstaand water, maar een waterdiepte van minimaal 50 cm is een vereiste (Zoogdiervereniging).

Effectenbeoordeling

Binnen de kaders van het onderzoeksgebied betreft het het terrein verharde en bebouwde delen op het land, zonder water. Onder de overkapping is sprake van een kunstmatige rechte harde oeverwand, zonder verblijf- of foerageermogelijkheden voor watespitsmuis of bever. Middel -of zwaar beschermde grondgebonden zoogdieren worden daarom in het plangebied niet verwacht, wegens gebrek aan geschikt habitat.

5.2.2 Vleermuizen

Vleermuizen zijn zwaar beschermde soorten die onder tabel 3 vallen van de Flora- en faunawet. Verblijfplaatsen (kraam-, zomer, paar- en winterverblijven) en essentiële vliegroutes en foerageergebieden van deze soorten zijn beschermd.

Bronnenonderzoek

In de omgeving van het plangebied zijn algemenere soorten zoals: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger waargenomen (Mostert K. & J. Willemse, 2008). Onderzoek naar het gebruik van de omgeving van het plangebied door vleermuizen heeft recent nog plaatsgevonden bij eerder genoemd onderzoek (Ekoza-rapport 14.084, 2014). Daarbij is het gebied rond de haven uitgebreid onderzocht, zodat dit ook een goede indicatie geeft van wat er in het plangebied voorkomt. Bij dit onderzoek zijn niet direct verblijfplaatsen van vleermuizen gevonden, hoewel het vermoeden wel bestond dat er verblijfplaatsen in delen van de bebouwing voor kan komen. Wel werden veel foeragerende gewone dwergvleermuizen en laatvliegers waargenomen. Met name onder de overkapte loskade werd veelvuldig gefoerageerd, mogelijk omdat hier temperatuurverschillen aanwezig zijn, waardoor insecten aangetrokken worden.

Veldonderzoek

Verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen zich bevinden in gebouwen of bomen. Binnen het plangebied staan maar een paar bomen aan de noordoostkant van het braakliggende terrein, in deze bomen zitten geen geschikte holtes waar vleermuizen in kunnen verblijven. Ook de bomen langs de tuin en de schietwilgen bevatten geen holten of loshangende schors welke als verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen kunnen dienen.

Een aantal van de gebouwen op het terrein zijn geschikt als mogelijke verblijfplaats voor vleermuizen. Behalve de overkapping boven de loskade zullen er verder geen gebouwen verdwijnen. De overkapping is niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen (figuur 6).

Figuur 6. De overkapping boven de loskade die zal worden afgebroken.

Effectenbeoordeling

Behalve het verwijderen van de overkapping worden er geen werkzaamheden verricht aan de bestaande bebouwing, daarmee en in combinatie met de ongeschikte bomen verdwijnen er geen (potentiële) verblijfplaatsen van vleermuizen. Uit eerder onderzoek is gebleken dat het plangebied wordt gebruikt als foerageergebied voor soorten als gewone dwergvleermuis en laatvlieger. De overkapping wordt gesloopt en er wordt een nieuwe opslagloods gebouwd worden, verder vinden er geen ruimtelijke ingrepen plaats. De verwachting is dat soorten als laatvlieger en gewone en ruige dwergvleermuis, die zich goed kunnen handhaven in de bebouwde omgeving, hier geen hinder van ondervinden.

Er blijft voldoende foerageergebied beschikbaar. In het plangebied ligt geen essentiële vliegroute voor vleermuizen.

Er worden geen nadelige effecten verwacht voor vleermuizen, als gevolg van de geplande werkzaamheden.

5.2.3 Vogels

Vogels vallen onder hetzelfde beschermingsregime als de tabel 3 van de Flora- en faunawet en mogen in de broedtijd niet verstoord worden. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Dit omdat het broedseizoen van soort tot soort en van jaar tot jaar kan verschillen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode van 15 maart tot 15 juli worden aangehouden. Daarnaast zijn van enkele vogelsoorten het nest jaarrond beschermd.

Bronnenonderzoek

Doordat het plangebied tegen bebouwd gebied aanligt, door agrarisch gebied omgeven is en aan een rivier ligt, kunnen er vogelsoorten uit verschillende typen leefgebied voorkomen.

De volgende algemene vogelsoorten kunnen in het plangebied voorkomen en zijn in de omgeving al eens waargenomen; aalscholver, boerenwaluw, fuut, heggemus, huismus, kauw, kokmeeuw, koolmees, meerkoet, merel, torenvalk, Turkse tortel, vink, wilde eend en zwarte roodstaart. Het plangebied biedt niet voor alle soorten geschikt broedgebied.

Veldonderzoek

Tijdens het veldbezoek zijn enkele (foeragerende) vogels gezien o.a. : huismus, kauw, merel, zwarte kraai, fuut en kokmeeuw zijn waargenomen. Er zijn geen jaarrond beschermde nesten in het plangebied gezien. Het plangebied biedt wel gelegenheid voor soorten met jaarrond beschermde nesten. Zo kunnen boerenwaluw, gierzwaluw, huismus, huiszwaluw, kerkuil, spreeuw, torenvalk en zwarte roodstaart eventueel gebruik maken van het plangebied. Er worden behalve de overkapping boven de loskade, geen bestaande gebouwen gesloopt.

Effectenbeoordeling

Er zijn tijdens het veldbezoek geen jaarrond beschermde nesten waargenomen in het plangebied. Behalve de overkapping wordt geen bebouwing in het plangebied gesloopt. Er kunnen wel altijd nieuwe broedgevallen plaatsvinden gedurende het broedseizoen. Zo kunnen soorten als boerenwaluw of zwarte roodstaart (categorie 5 jaarrond beschermde nesten) zich aankomend voorjaar vestigen onder de overkapping. Geadviseerd wordt daarom buiten het gangbare broedseizoen te werken aan de overkapping of indien dit niet mogelijk is, voor de uitvoering van de werkzaamheden, door een ecooloog, een inspectie van het werkgebied plaats laten uitvoeren op evt. aanwezige nesten en de omgevingsituatie voor de gevonden soort. Afschermen voor 15 maart van de toegang tot de overkapping is een andere optie. Omdat in het verleden hier deze soorten niet zijn aangetroffen en ook de nesten niet, wordt de kans niet groot geacht op een vestiging in juist deze bewuste werkperiode. Boerenwaluwen en zwarte roodstaarten zijn redelijk honkvast namelijk.

5.2.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Bronnenonderzoek

Binnen het plangebied met de sloten en de haven en rivierkreek eromheen, kunnen een aantal algemene soorten amfibieën en vissen voorkomen. Uit de eerder uitgevoerde natuurtoets door Bureau Waardenburg (Bureau Waardenburg, 2010) en CSO (CSO, 2012) was naar voren gekomen dat de rivierdonderpad en de kleine en grote modderkruiper, hier mogelijk voorkomen. Nader onderzoek, uitgevoerd in 2014, heeft uitgewezen dat hiervan geen sprake was (Ekoza, 2014).

De dichtstbijzijnde melding van een ringslang komt uit het Natuura2000-gebied de *Donkse Laagten*, geschikt habitat voor de ringslang of andere reptielen is niet aanwezig in het plangebied. De rugstreeppad komt in het rivierengebied voor. De dichtstbijzijnde melding van een rugstreeppad komt uit de omgeving van Stolwijk, dit ligt over land gezien op 6 kilometer van het plangebied vandaan. De dichtstbijzijnde locatie over water gezien, waarvan een melding van een rugstreeppad is gedaan, komt van Nieuw Lekkerland en ligt op ruim 8 kilometer van het plangebied.

Voor de rugstreeppad is binnen het plangebied geen geschikt voortplantingswater aanwezig en er is geen droog vergraafbaar habitat aanwezig om vorstvrij te kunnen overwinteren.

De aanwezigheid binnen het plangebied wordt daarom niet verwacht.

Veldonderzoek

Tijdens het veldbezoek is een inschatting gemaakt over het gebruik van het plangebied door amfibieën, reptielen en vissen. Zo kunnen in de sloot langs het braakliggend terrein de bastaardkikker, meerkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander voorkomen en algemene vissoorten als tiendoornige stekelbaars. In het havengedeelte zijn snoek, pos en baars waargenomen (Ekoza, 2014).

Effectenbeoordeling

Het plangebied ligt buiten het natuurlijke verspreidingsgebied van beschermde reptielen en amfibieën. De meeste zwaar beschermde amfibieën- en reptielensoorten stellen kritische eisen aan hun leefomgeving. Geschikt habitat om zich voort te kunnen planten, te rusten of te overwinteren is voor deze soorten in het plangebied niet aanwezig of moeilijk te bereiken vanuit de omgeving.

Reptielen worden in het plangebied niet verwacht wegens het ontbreken van geschikt habitat. Zo komen veel reptielensoorten juist voor op heide-, duin- en bosterreinen. Structuurrijke terreinen met voldoende opwarm-, schuil- en foerageermogelijkheden. Het onderhavige habitat is verhard en braakliggend, grazig cultuurterrein omgeven door weilanden van het Groene Hart.

Middel- of zwaar beschermde amfibieën worden in het plangebied niet verwacht wegens het ontbreken van geschikt habitat (pioniersplassen voor rugstreeppad). Verder geldt voor zowel reptielen als amfibieën het ontbreken van populaties in de buurt vanwaar uit gekoloniseerd kan worden, of het ontbreken van functionerende verbindingzones.

Middel- of zwaar beschermde vis- en amfibieënsoorten in het plangebied worden tenslotte bovendien niet verwacht omdat ze middels recent uitgevoerd inventarisatie onderzoek zijn uitgesloten (Ekoza, 2014). De door Bureau Waardenburg verwachte rivierdonderpad en kleine modderkruiper zijn niet aangetroffen.

Zo zullen de voorgenomen werkzaamheden op beschermde vissen, reptielen of amfibieën geen verslechterende effecten hebben.

5.2.5 Flora

Het voorkomen van planten is onder andere afhankelijk van de condities van de ondergrond en dispersiemogelijkheid vanuit de omgeving.

Bronnenonderzoek

Er zijn geen waarnemingen bekend van beschermde planten binnen het plangebied. In de buurt van het plangebied zijn in het verleden onder andere driekantige bies (rode lijst) zomerklokje en spindotterbloem waargenomen; beide Tabel 2-soort binnen de Flora- en faunawet (Bureau Waardenburg, 2010). Alle drie soorten die kenmerkend zijn voor getijdse rivieren.

Veldonderzoek

Het plangebied is grotendeels verhard en wordt intensief gebruikt door verkeer. Rond het

braakliggend terrein aan de oostkant liggen ruigtestroken. Met opslag van schietwilg, braam en riet en nog wat andere ruigtesoorten als veldzuring, harig wilgenroosje en brandnetel. Aan de zuidkant is de kade langs de haven, grotendeels voorzien van damwandprofielen, behalve het laatste gedeelte waar het talud deels is afgekald, hier groeit voornamelijk braam, riet en brandnetel (figuur 7).

Er zijn geen beschermde plantensoorten in het plangebied aangetroffen.

Figuur 7. Deels afgekald talud langs haven met enkele algemene ruigtesoorten.

Effectenbeoordeling

Beschermde plantensoorten zijn in het plangebied niet aangetroffen en worden ook niet verwacht wegens gebrek aan geschikt habitat.

5.2.6 Ongewervelden

Bronnenonderzoek

Langs rivier de Lek worden steeds vaker waarnemingen van de rivierrombout gemeld, binnen het plangebied komt echter geen geschikt habitat voor. Er zijn geen waarnemingen van andere (beschermde) ongewervelden bekend in of in de nabije omgeving van het plangebied.

Veldonderzoek

Tijdens het veldbezoek is een inschatting gemaakt op het voorkomen van beschermde ongewervelden in het plangebied. Iedere soort is afhankelijk van een bepaald habitat. Deze bestaan vooral uit: heide en (laag)veen, grote rivieren en oude, rottende eiken, de meeste van deze habitats zijn hier niet aanwezig. Alleen de rivierrombout komt op steeds meer plaatsen langs grote rivieren voor, en zo ook langs de Lek. Het specifieke voortplantingshabitat voor deze soort (zon beschenen zandstrandjes) komt in het plangebied echter niet voor.

Effectenbeoordeling

Beschermde ongewervelden komen in het plangebied niet voor wegens het ontbreken van geschikt habitat of komen enkel foeragerend voor. Er worden dan ook geen negatieve effecten verwacht op beschermde ongewervelden.

6. Conclusies en aanbevelingen

Aan de hand van het voorgaande kan een aantal conclusies worden getrokken en worden aanbevelingen gegeven voor de te nemen vervolgstappen.

6.1 Gebiedsbescherming

Er zijn geen negatieve effecten, dan wel significant negatieve effecten te verwachten van het project op de nabij gelegen Natura 2000-gebieden.

Het plangebied ligt niet in het Natuurnetwerk (EHS) van Zuid-Holland. De werkzaamheden hebben geen negatief effect op het Natuurnetwerk.

Een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet is niet nodig.

6.2 Soortbescherming

De Flora- en faunawet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Niet alleen de instandhouding van verblijfplaatsen is hiervoor van belang, maar ook de instandhouding van het leefgebied. Te allen tijde dient men de zorgplicht in acht te nemen. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moet worden voorkomen. De zorgplicht geldt voor iedereen en voor alle planten en dieren, beschermd of niet. Bij beschermde planten of dieren geldt de zorgplicht ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Voor alle tabel 1 soorten die in het plangebied voor kunnen komen geldt een algehele vrijstelling voor het overtreden van enkele verbodsbepalingen en wanneer sprake is van bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik of van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

6.2.1 Grondgebonden zoogdieren

De voorgenomen werkzaamheden zullen geen negatief effect opleveren voor middel en zwaar beschermde grondgebonden zoogdieren (Tabel 2 en 3, F&F-wet). Middel en zwaar beschermde grondgebonden zoogdieren, zijn in het plangebied niet aangetroffen en worden ook niet verwacht. Een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is niet nodig.

6.2.2 Vleermuizen

Het plangebied biedt geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen die verblijven in bomen. Er worden geen gebouwen gesloopt die geschikt zijn voor in gebouwen verblijvende vleermuizen. Er zijn geen landschapselementen voor vliegroutes of essentieel foerageergebied voor vleermuizen dat verloren gaat. Een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is niet nodig.

6.2.3 Vogels

Vogels vallen onder hetzelfde beschermingsregime als de tabel 3 van de Flora- en faunawet en mogen in de broedtijd niet verstoord worden.

De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Dit omdat het broedseizoen van soort tot soort en van jaar tot jaar kan verschillen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode van 15 maart tot 15 juli worden aangehouden.

De overkapping boven de loskade zal worden verwijderd. Hierin kunnen in het voorjaar vogels gaan nestelen. Het verwijderen van de overkapping dient het liefst buiten de broedperiode van vogels (15 maart-15 juli) te worden uitgevoerd, of er dient vooraf een ecologische controle plaats te vinden of men kan de overkapping voor 15 maart ontoegankelijk of anderszins ongeschikt maken voor nestbouw. Van belang is dat ten tijde van het verwijderen ervan geen broedende vogels aanwezig zijn.

6.2.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Geschikt habitat om zich voort te kunnen planten, te rusten of te overwinteren is voor de middel en zwaar beschermde amfibieën- en reptielensoorten in het plangebied niet aanwezig. Beschermde vissen worden in het plangebied niet verwacht. Bovendien zijn rivierdonderpad, bittervoorn en kleine modderkruiper in 2017 niet meer beschermd. Een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is niet nodig.

6.2.5 Flora

Beschermde planten worden in het plangebied niet verwacht.

Een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is niet nodig.

6.2.6 Ongewervelden

Beschermde ongewervelden worden in het plangebied niet verwacht. Een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is niet nodig.

Bronnen

Literatuur

- ANWB, Topografische dienst, 2004. Topografische Atlas Zuid-Holland.
- Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Kanter & J.C. Buys 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Natuur van Nederland 12: 1-432.
- Broekmeyer, M.E.A., F.G.W.A. Ottburg en F.H. Kistenkas, 2003. Flora- en faunawet, Toepassing van artikel 75 in de praktijk. Alterra, Wageningen.
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft, 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. – Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey- Nederland, Leiden.
- Ekoza, 2014. Nader onderzoek Overnachtingsplaatsen Beneden-Lek te Bergambacht. Rapportnummer 14.084.
- Kapteyn, K. 1995. Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Schuyt & Co, Haarlem.
- Kroon, P & R. Krekels. 2014. Natuurtoets programma stroomlijn RWS West Nederland Zuid. Toetsing aan de Flora- en faunawet. Natuurbalans, Nijmegen.
- Rijkswaterstaat West- Nederland Zuid, 2015. Natuurcompensatieplan Overnachtingsplaatsen Beneden-Lek. Conceptversie.
- Soepboer, A. 2012. QuickScan Natuurwetgeving locaties overnachtingsplaatsen Beneden-Lek. CSO
- Zundert et al. juni 2010. Effecten ontwikkeling overnachtingshaven Lek, Bergambacht. Onderzoek in het kader van de Flora- en faunawet en spelregels EHS. Bureau Waardenburg.

Websites

- www.bing.com/maps
- www.floron.nl
- www.ravon.nl
- www.rijksoverheid.nl
- www.ruimtelijkeplannenzuidholland.nl
- www.sovon.nl
- www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/
- www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren